

**คู่มือประมวลจริยธรรม
ข้าราชการพลเรือน
เรื่อง
ผลประโยชน์ทับซ้อนและการเรียกร**

**คู่มือประมวลจริยธรรม
ข้าราชการพลเรือน
เรื่อง
ผลประโยชน์ทับซ้อนและการเรียกร**

คู่มือประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนและการเรียไ

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

จำนวน : ๑,๐๐๐ เล่ม

จัดทำโดย : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงคมนาคม

๓๘ ถนนราชดำเนินนอก แขวงวัดโสมนัส

เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๓-๓๒๐๘

โทรสาร ๐-๒๒๘๓-๓๒๑๓

www.mot.go.th

ภาพประกอบโดย : ภาสกรค์ จันทร์เหล้าหลวง

จัดพิมพ์โดย : หจก. อรุณการพิมพ์

๔๕๗/๖-๗ ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๐-๒๒๘๒-๖๐๓๓-๔ โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๒๑๘๗-๘

E-mail: info@aroonkarnpim.co.th <http://www.aroonkarnpim.co.th>

พระบรมราชโองการพระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน

เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน

วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๘

“งานราชการนั้น คืองานของแผ่นดิน มีผลเกี่ยวเนื่องถึงประโยชน์ของบ้านเมืองและประชาชนทุกคน งานทุกอย่างจึงต้องมีผู้ปฏิบัติและมีผู้รับช่วง เพื่อให้ดำเนินต่อเนื่องไปไม่ขาดสาย ดังนั้น ผู้ปฏิบัติบริหารงานราชการทุกฝ่ายทุกระดับจึงไม่ควรยกเอาเรื่องใครเป็นผู้ทำมาก่อน หรือใครเป็นผู้รับช่วงงานขึ้นเป็นข้อสำคัญนัก จะต้องถือประโยชน์ที่จะเกิดจากงานเป็นหลักใหญ่ แล้วร่วมกันคิดร่วมกันทำด้วยความอุตสาหะเสียสละและด้วยความสุจริตจริงใจ งานทุกอย่างจึงจะดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ไม่ติดขัด และสำเร็จผลเป็นประโยชน์ได้แท้จริงและยั่งยืนตลอดไป”

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ละประเภทให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีงาม ทรงไว้ซึ่งเกียรติ และศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการที่ดี หากฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย

กระทรวงคมนาคม ได้เห็นความสำคัญของการส่งเสริม สนับสนุนและเสริมสร้างความเข้าใจในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ให้บุคลากรในสังกัดกระทรวงคมนาคม โดยเฉพาะเรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนและการเรียไ้ ในระบบราชการที่ถูกต้องสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เพื่อกระตุ้นให้ตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการที่ดีที่น่าเชื่อถือไว้วางใจแก่ประชาชน อันจะนำไปสู่ภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือเล่มนี้จะมีส่วนช่วยสร้างทัศนคติและความเข้าใจ ที่ถูกต้อง ในแนวทางการปฏิบัติเพื่อมิให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนการเรียไ้ในระบบราชการ เพื่อให้การขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงคมนาคมบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ โดยอยู่ในกรอบของคุณธรรม จริยธรรมต่อไป

แบบลงนาม รับทราบประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอให้อภัยและลงไว้ต่อกระทรวงคมนาคม นับแต่วันที่แถลงนี้

๑. ข้าพเจ้าจะดำรงและรักษาไว้ ซึ่งการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการฝ่าฝืนหรือละเมิด ไม่ว่าส่วนหนึ่งหรือทั้งหมด

๒. ข้าพเจ้าจะสอดส่องดูแล หากพบเห็นการกระทำใด ๆ อันเป็นการฝ่าฝืนหรือละเมิดข้าพเจ้าจะรายงานผู้บังคับบัญชา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. ข้าพเจ้าจะให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่าง ๆ กับหน่วยงานหรือบุคคลที่กระทรวงคมนาคมได้มอบหมาย

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่...../...../.....

สารบัญ

คำนำ	๔
แบบลงนามรับทราบ	๕
บทนำ	๗
วิสัยทัศน์ของกระทรวงคมนาคม	
ยุทธศาสตร์กระทรวงคมนาคม	
ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict Of Interests)	๙
- ความหมาย	๑๐
- ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๑
- นิยามศัพท์และแนวคิดที่สำคัญ	๑๒
- โอกาสที่เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๓
- การให้ การรับของขวัญ และผลประโยชน์	๑๔
- กรณีตัวอย่างผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๗
การเรียไ	๑๙
- กลไกการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม กรณีการเรียไ	๒๓
- กรณีตัวอย่างการเรียไ	๒๖
โมเดลสำหรับการตัดสินใจ	๒๙
บทสรุป	๓๐
ภาคผนวก	๓๑
ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	๓๒
ช่องทางการร้องเรียน	๔๒
แบบฟอร์มการเขียนข้อร้องเรียน	๔๓
บรรณานุกรม	๔๕
บันทึกประวัติจริยธรรม	๔๖

บทนำ

กระทรวงคมนาคม ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของกลไกในการขับเคลื่อนภารกิจของรัฐได้ตระหนักถึงความสำคัญของจริยธรรม คุณธรรม จึงได้จัดทำคู่มือประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนและการเรียกรับสินบน โดยมุ่งเน้นให้ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ของกระทรวงคมนาคมทุกคน ประพฤติตน และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น ในการรักษาประสิทธิภาพ มาตรฐานงานให้เป็นไปตามหลักวิชาการและวิชาชีพ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อประโยชน์สูงสุดให้แก่ประเทศชาติ ประชาชน และตนเอง ดังจะเห็นได้จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ของกระทรวงคมนาคม ดังนี้

๑. วิสัยทัศน์ของกระทรวงคมนาคม

“มุ่งสู่การขนส่งที่ยั่งยืน”

๒. พันธกิจ

พัฒนาระบบ กลไก และบุคลากร รวมทั้ง วางแผนนโยบายการพัฒนา กำกับดูแล และบูรณาการการขนส่งและการจราจร ให้มีอย่างเพียงพอ มีประสิทธิภาพ ทัวถึง คุ่มค่า และเป็นธรรม

๓. ยุทธศาสตร์กระทรวงคมนาคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเชื่อมต่อโครงข่ายระบบขนส่งภายในประเทศเพื่อเชื่อมต่อประเทศเพื่อนบ้าน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์การขนส่ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาระบบการขนส่งให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยประหยัดพลังงาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบขนส่งให้ครอบคลุมทุกพื้นที่เศรษฐกิจชุมชนอย่างทั่วถึง พอเพียง และประชาชนสามารถเข้าถึงระบบขนส่งสาธารณะเพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาการบริหารจัดการระบบขนส่งและจราจร

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

โดยยุทธศาสตร์ของกระทรวงคมนาคมข้อที่ ๖ การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมถึงให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ เห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริต คอรัปชั่นต่อการพัฒนาของประเทศ จึงได้จัดทำนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ในข้อ ๓ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐอย่างจริงจัง สร้างกลไกการป้องกันทุจริตให้เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๖๒ ง โดยกำหนดคุณธรรมและจริยธรรมให้ทุกหน่วยงานถือเป็นแนวทางปฏิบัติ จำนวน ๑๐ ประการ และมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีเจตนาเพื่อป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริต ตามมาตรา ๑๐๐ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และมาตรา ๑๐๓ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลภายนอก ดังนี้

พลประโยชน์ทับซ้อน

(Conflict Of Interests)

■ ความหมาย

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interests) ภาษาไทยใช้ว่า ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interests: COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหาร ภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบใน ระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ได้กำหนด มาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการในการป้องกันปัญหา ผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติราชการหลายประการ ดังปรากฏในหมวด ๒ ข้อ ๓(๓) ข้อ ๕(๑), (๒), (๓), (๔) ข้อ ๖(๑), (๒), (๓) ข้อ ๗(๔), (๕) ข้อ ๘(๕) ข้อ ๙(๑) เป็นต้น

หน่วยงานภาครัฐต้องจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างโปร่งใส และพร้อมรับผิดชอบ มิฉะนั้นจะบั่นทอนความเชื่อมั่นของประชาชน ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน

■ ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อน

- การใช้ตำแหน่งไปดำเนินการเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจของตนเองโดยตรง
- ใช้ตำแหน่งไปช่วยเหลือญาติหรือคนรู้จัก
- การรับผลประโยชน์โดยตรง
- การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์โดยใช้ตำแหน่งหน้าที่การงาน
- การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว
- การนำข้อมูลอันเป็นความลับของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว
- การทำงานอีกแห่งที่ขัดแย้งกับแห่งเดิม
- ผลประโยชน์ทับซ้อนจากการเปลี่ยนสถานที่ทำงาน
- การปิดบังความผิด

ความสัมพันธ์ของ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict Of Interests) กับการทุจริต (Corruption)

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict Of Interests) เป็นรูปแบบหนึ่งของการทุจริต (Corruption) แต่ระดับหรือขนาด และขอบเขตต่างกัน

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict Of Interests) นำไปสู่การทุจริต (Corruption) ที่รุนแรงขึ้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict Of Interests) เกี่ยวกับการใช้อำนาจที่เป็นทางการ เชื่อมโยงกับกฎหมาย ระเบียบการปฏิบัติและส่วนที่ไม่เป็นทางการ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ขยายไปถึงเรื่องครอบครัว ต้องพิจารณาความสัมพันธ์ เช่น คู่สมรส และคนในเครือญาติ

■ นิยามศัพท์และแนวคิดที่สำคัญ

ผลประโยชน์ส่วนตน (Private interest)

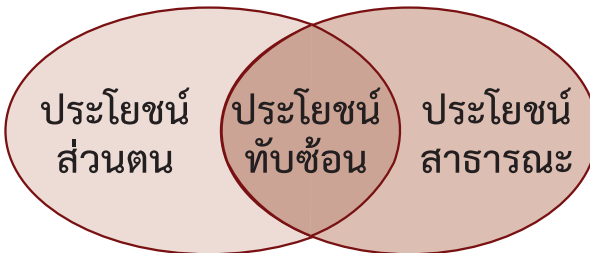
คือ สิ่งใดๆ ที่มีผลต่อบุคคล/กลุ่ม ไม่ว่าในทางบวกหรือลบ โดยครอบคลุมผลประโยชน์ด้านการงานหรือธุรกิจของเจ้าหน้าที่ และรวมถึงคนที่ติดต่อสัมพันธ์ด้วย เช่น เพื่อน ญาติ คู่แข่ง เมื่อใดเจ้าหน้าที่ประสงค์จะให้คนเหล่านี้ได้หรือเสียประโยชน์ เมื่อนั้นก็ถือว่ามืเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

ผลประโยชน์สาธารณะ (Public interest)

คือ ประโยชน์ของชุมชนโดยรวม ไม่ใช่ประโยชน์ของบุคคล และไม่ใช่นผลประโยชน์ของกลุ่มคน

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interests)

เป็นความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์สาธารณะ ที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

ประชาชนคาดหวังให้เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรม
โดยให้ผลประโยชน์สาธารณะมีความสำคัญอันดับต้น

■ โอกาสที่เกิดผลประโยชน์กับชวน

หน้าที่ทับซ้อนส่งผลถึงปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่ที่มากกว่าหนึ่ง เช่น เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและเป็นคณะกรรมการด้านระเบียบวินัยประจำหน่วยงานด้วย ปัญหาจะเกิดเมื่อไม่สามารถแยกแยะบทบาทหน้าที่ทั้งสองออกจากกันได้อาจทำให้ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ หรือแม้กระทั่งเกิดความผิดพลาดหรือผิดกฎหมาย

๒. เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่ที่มากกว่าหนึ่งบทบาท และการทำบทบาทหน้าที่ในหน่วยงานหนึ่งนั้น ทำให้ได้ข้อมูลภายในบางอย่าง ที่อาจนำมาใช้เป็นประโยชน์แก่การทำบทบาทหน้าที่ให้แก่อีกหน่วยงานหนึ่ง ผลเสียคือ ถ้านำข้อมูลมาใช้ก็อาจเกิดการประทุพติมิชอบ หรือความลำเอียง/อคติต่อคนบางกลุ่ม

ปัจจุบันขอบเขตของผลประโยชน์ทับซ้อนขยายมากกว่าเดิม
เนื่องจากการร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมถึงระหว่างหน่วยงาน
ภาครัฐทำให้มีความสัมพันธ์ซับซ้อน/ซ้อนทับ มากขึ้น

■ การให้ การรับของขวัญ และผลประโยชน์

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการ
ของส่วนราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลัก
เกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐต้องตัดสินใจและกระทำหน้าที่โดยยึด
ผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก ปราศจากผลประโยชน์ส่วนบุคคล หากข้าราชการ
และเจ้าหน้าที่ภาครัฐคนใดรับของขวัญและผลประโยชน์ที่ทำให้มีอิทธิพลต่อการ
ตัดสินใจ และการกระทำหน้าที่ที่ถือว่าการประพฤติมิชอบ ย่อมทำลายความ
เชื่อถือไว้วางใจของประชาชน กระทบต่อความถูกต้องชอบธรรมที่องค์กรภาครัฐ
ยึดถือในการบริหารราชการ รวมทั้งกระทบต่อกระบวนการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตย

ผลประโยชน์ทับซ้อนจะเป็นสิ่งผิดก็ต่อเมื่อมีอิทธิพลต่อการทำงานหรือ
การตัดสินใจกรณีนี้เรียกว่ามีการใช้หน้าที่ในทางมิชอบ

ควรจะได้รับของขวัญและ/หรือผลประโยชน์ใด ๆ หรือไม่ ?

คำถาม

- ๑) เราควรรับหรือไม่ ?
- ๒) เราควรรายงานการรับหรือไม่ ?
- ๓) เราสามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่ ?

คำตอบ

- ๑) ถ้าเป็นการให้เงิน หรือสิ่งใด ๆ ที่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงิน เช่น หุ่น พันทบัตร ต้องปฏิเสธ
- ๒) หากการรับก่อให้เกิดการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และ ส่วนรวม ต้องปฏิเสธ

การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนสร้างประโยชน์มากมายแก่หน่วยงาน เนื่องจาก

- ลดการทุจริตประพฤติมิชอบ
- สามารถแก้ข้อกล่าวหาเรื่องความลำเอียงได้ง่าย
- แสดงความยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล
- ประชาชนเชื่อมั่นว่าหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง

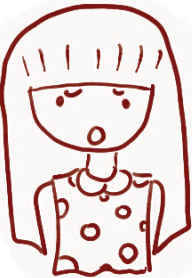
อย่า

หาเหตุผลเข้าข้างตนเอง

“ฉันรู้ว่าไม่ควรรับของดังกล่าว
แต่ด้วยมารยาทจึงไม่กล้าจะปฏิเสธน้ำใจ”

“คนอื่น ๆ ก็ทำเช่นนี้ ทำไมฉันจะทำบ้างไม่ได้”

“ฉันไม่เห็นกฎ ระเบียบใด ๆ เกี่ยวกับการให้ของขวัญ
ดังนั้น ฉันก็ได้ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ใด ๆ”

เหตุผลที่ท่านใช้กล่าวอ้างเช่นนี้ ไม่สามารถปกป้องจากการถูกดำเนินการ
ทางวินัยได้ หากการกระทำนั้นเป็นการกระทำที่มีขอบ

กรณีตัวอย่างผลประโยชน์กับช้อน

เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ได้นำสวัสดิการ
บ้านพักของทางราชการที่ตนมีสิทธิพัก
ไปให้ผู้อื่นอยู่อาศัย โดยเก็บค่าเช่า
แล้วนำเงินไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว

หัวหน้าขนส่งจังหวัด **เรียกรับเงิน** จำนวน
๕๐๐,๐๐๐ บาท จากผู้ขออนุญาตประกอบ
การขนส่ง เพื่อตอบแทนการช่วยเหลือให้ได้รับการ
พิจารณาอนุญาตให้ประกอบการขนส่งประจำทาง
ด้วยรถตู้ปรับอากาศ

หัวหน้าส่วนราชการแห่งหนึ่ง ได้มีคำสั่งแก้ไข
ราคากลางให้สูงกว่าความเป็นจริง เพื่อเอื้อ
ประโยชน์ให้แก่บริษัทผู้เสนอราคาที่เป็นคนรู้จัก
ก่อให้เกิดความเสียหายกับ
ส่วนราชการ

หัวหน้าส่วนราชการแห่งหนึ่ง ได้รับมอบ
จากบริษัทเอกชน ซึ่งบริจาคเพื่อใช้ในการงานราชการ
ของหน่วยงาน แต่ได้ใช้รถยนต์คันดังกล่าวแต่เพียง
ผู้เดียวทั้งใน**เรื่องส่วนตัวและงานราชการ** และยังนำไปเก็บไว้
ที่บ้านของตนเอง โดยไม่ได้ขออนุญาต
ให้ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓

การเรียนรู้

ปัจจุบันการเรียไมีรูปแบบที่หลากหลายและมีความซับซ้อนมากขึ้น สำหรับหน่วยงานของรัฐหรือข้าราชการก็มีการเรียไเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐอยู่เสมอ แม้จะเป็นวัฒนธรรมที่ดีที่แสดงออก ถึงความมีน้ำใจ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน แต่จากการสำรวจพบว่า มีหน่วยงานของรัฐหรือข้าราชการบางส่วนได้มีการอาศัยวัฒนธรรมดังกล่าวเป็น ช่องทางในการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบ ดำเนินการเรียไที่ไม่เป็นไปตาม กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความไม่เป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ ราชการหรือใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ และนำไปสู่การทุจริตและประพฤติมิชอบ อันก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนโดยทั่วไป

ดังนั้น เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บังคับบัญชา และข้าราชการได้มี แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน จึงกำหนดแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวล จริยธรรมข้าราชการพลเรือน กรณีการเรียไ ดังนี้

๑. ห้ามมิให้จัดให้มีการเรียไรที่มีขอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๔๘๗ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ มติคณะรัฐมนตรี และประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

๒. ห้ามใช้หรือแสดงตำแหน่งหน้าที่ราชการให้ปรากฏในการเรียไร

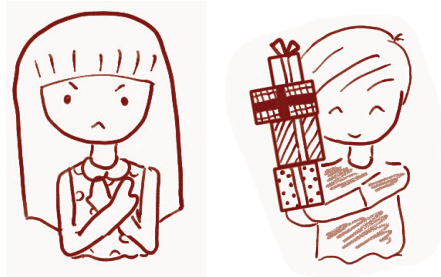
๓. ห้ามใช้อำนาจหน้าที่ในฐานะข้าราชการพลเรือน สั่ง ขอร้อง หรือบังคับให้ผู้ได้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นช่วยทำการเรียไรที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบและขั้นตอนของกฎหมาย

๔. ห้ามมิให้นำผลการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้ได้บังคับบัญชา หรือบุคคลอื่นที่เกิดจากการเรียไรมาประกอบการพิจารณาให้คุณให้โทษ หรือใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคล และไม่ทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นเกิดความเดือดร้อนหรือเกิดความอึดอัดใจ

๕. ห้ามเรียไจากข้าราชการ พ่อค้า และประชาชนเพื่อซื้อของขวัญ ให้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ หรือผู้บังคับบัญชา เนื่องในโอกาสต่าง ๆ เช่น วันเกิด วันขึ้นปีใหม่ การโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง

การเลี้ยงรับรองข้าราชการผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชาที่ไปตรวจราชการ ฯลฯ ตลอดจนการมอบของฝาก หรือของอภินันทนาการซึ่งมีราคาแพง โดยปราศจากเหตุตามปกติประเพณีนิยม หากประสงค์จะแสดงความยินดีหรือปรารถนาดี ควรใช้บัตรอวยพรหรือการลงนามในสมุดอวยพรแทน

๖. ห้ามจัดกิจกรรมที่กำหนดให้มีการจำหน่ายบัตรหรือบริจาคเงิน หรือทรัพย์สินที่มีการกำหนดมูลค่าที่แน่นอน เช่น การจำหน่ายบัตรเข้าชมการแสดง การจำหน่ายบัตรเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกอล์ฟหรือกีฬาอื่น เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไหรือได้รับยกเว้นตามกฎหมาย

๗. ห้ามใช้สัญลักษณ์ ตราสัญลักษณ์ หรือทรัพยากรของรัฐ เช่น บุคลากร ทรัพย์สิน และเวลาราชการในการเรียไ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับยกเว้นตามกฎหมาย

กลไกการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม กรณีการเรียไ

๑. หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชา

๑.๑ ต้องศึกษาและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียไ ได้แก่ พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไ พุทธศักราช ๒๕๔๗ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ มติคณะรัฐมนตรี และประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และต้องดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี

๑.๒ ต้องส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาประพฤติปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย ในกรณีที่การรักษาวินัยของข้าราชการมิได้ดีขึ้น ผู้บังคับบัญชาต้องมีส่วนรับผิดชอบ เพราะมิได้เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย และมิได้ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย ซึ่งผู้บังคับบัญชาอาจต้องรับผิดชอบวินัยด้วย (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๑๒ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖)

๒. คณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ

๒.๑ ให้คณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการสอดส่องดูแลให้ข้าราชการปฏิบัติตามแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียไ้ และนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนพูดคุย หรือปรึกษาหารือถึงประเด็นความเสี่ยงของแต่ละส่วนราชการ เพื่อวางแผนทางการส่งเสริมและป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบจากกรณีการเรียไ้ที่อาจจะเกิดขึ้น

๒.๒ ในกรณีที่ข้าราชการมีความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าเป็นการเรียไ้ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรืออาจเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ให้ข้าราชการผู้นั้น ยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อน แล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว จึงปฏิบัติตามนั้น

๓. ก.พ.

เพื่อให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของ ก.พ. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘ (๗) ที่บัญญัติให้ ก.พ. มีหน้าที่ กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือนในกระทรวง ทบวง กรม เพื่อรักษาความเป็นธรรมและมาตรฐานด้านการบริหารงานบุคคล รวมทั้งตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อ ๒๐ (๖) ที่กำหนดให้ ก.พ. มีหน้าที่ตอบข้อสงสัยหรือคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และข้อ ๒๑ กำหนดให้ในกรณีที่เป็นเรื่องสำคัญและมีผลกระทบในวงกว้าง และยังมีคำวินิจฉัยของ ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วแต่กรณีคณะกรรมการจริยธรรมอาจส่งเรื่องให้ ก.พ. วินิจฉัยเพื่อกำหนดเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้เพื่อควบคุม ดูแลแนวทางปฏิบัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และป้องกันการทุจริตประพฤติดุสิตมิชอบที่อาจเกิดขึ้นอีกด้วย

ที่มา : หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๓.๗/ว ๑๑ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗
เรื่อง แนวทางการดำเนินการตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน : กรณีการเรียกรับและกรณีให้หรือรับของขวัญ หรือผลประโยชน์อื่นใด

กรณีตัวอย่างการเรียไ

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงหนึ่ง
ใช้อำนาจหน้าที่**ใช้อำนาจ**ในตำแหน่งโดยมิชอบ
เรียไเงินจากส่วนราชการในสังกัดประจำจังหวัด
ซื้อรถตู้โฟล์คสวาเกนให้รัฐมนตรีไวใช้งาน
ในระหว่างลงพื้นที่

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบน้ำหนักรถยนต์รับค่าตอบแทน จำนวน ๒๗ ครั้ง เป็นเงิน
รวมหนึ่งแสนหนึ่งพันบาทถ้วน เพื่อให้การ**อนุญาตรถบรรทุกที่บรรทุกสินค้า**
ที่มีน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดให้ขนส่งสินค้าได้กรณีเช่นนี้นอกจาก
จะเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมผิดวินัยขั้นไล่ออกจากราชการแล้ว ยังมี
โทษทางอาญาแผ่นดินด้วยในการพิจารณาวินิจฉัยโทษทางอาญา
ผู้พิพากษาได้ระบุเหตุผลการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น ก่อให้เกิด
ความไม่ปลอดภัยต่อสาธารณชน ทำลายทรัพย์สินสาธารณะ (ถนน) **เป็นการ**
สมยอมของเจ้าหน้าที่ ยอมให้ผู้รับบริการกระทำผิดกฎหมาย และเป็นการให้
ผลประโยชน์ในทางมิชอบต่อบริษัทที่เป็นเจ้าของกิจการรถบรรทุก รวมทั้ง
เจ้าของสินค้าและส่งผลโทษจำคุกเป็นเวลา ๑ ปีโดยไม่รอลงอาญา

กรม A จะดำเนินการเรียไ้เงินเพื่อใช้เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานในการจัดสวัสดิการแก่เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน โดยจะดำเนินการ**จัดการแข่งขันกอล์ฟ** ซึ่งมีการจำหน่ายบัตรเข้าแข่งขันแก่บุคคลทั่วไป โดยประสงค์จะได้รับเงินจากการแข่งขันกอล์ฟประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ในกรณีนี้ กรม A **ต้องได้รับการอนุมัติ**จากคณะกรรมการควบคุมการเรียไ้ของหน่วยงานรัฐ (กคร.) ก่อนจึงจะดำเนินการได้ และเมื่อดำเนินการแล้วต้องรายงานการเงินพร้อมบัญชีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบ

กรม A ออกทำการเรียไ้ขอรับบริจาคเงิน และสิ่งของ เพื่อทำการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย สามารถดำเนินการเรียไ้ได้ทันที โดยไม่ต้องมี**คณะกรรมการควบคุมการเรียไ้ของหน่วยงานรัฐ (กคร.)** เนื่องจากเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือผู้เสียหาย หรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดจากสาธารณภัย

หน่วยงานภาครัฐหนึ่ง ส่งนักทรัพยากรบุคคลที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง (HR procurement) ให้เข้าร่วมสัมมนาด้านทรัพยากรบุคคล เจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้รับรางวัลมูลค่า ๗,๐๐๐ บาท จากการเป็นผู้เข้าร่วมสัมมนาที่มีบุคลิกเป็น personnel planner ซึ่งบริจาคโดยโรงงานผลิตสินค้าที่เป็นคู่ค้ากับหน่วยงาน **เจ้าหน้าที่ได้เก็บของรางวัลนั้นไว้โดยไม่ได้รายงาน** เนื่องจากคิดว่าเป็นรางวัลที่ตนชนะจากการเข้าร่วมกิจกรรมการสัมมนา

ผู้บังคับบัญชาตระหนักถึง**ความหมายที่อาจแอบแฝงมาจากการให้** และตัดสินใจว่า จะต้อง**มีการรายงานของรางวัลนั้น**และลงทะเบียนเป็นหน่วยงาน โดยให้เหตุผลว่าการปรากฏตัวของเขาในการเข้าร่วมสัมมนาเป็นเพราะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน ดังนั้น เป็นความชอบธรรมของหน่วยงานที่จะตัดสินใจจะจัดการอย่างไรกับรางวัลชิ้นนี้

เนื่องจากราคาของของรางวัลและบทบาทในหน้าที่ มีความเสี่ยงในเรื่องผลประโยชน์ (๗,๐๐๐ บาท) ในที่สุด เจ้าหน้าที่จึงถูกขอร้องให้สละรางวัลแก่หน่วยงานเพื่อใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม

การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนสร้างประโยชน์มากมายแก่หน่วยงาน เนื่องจาก

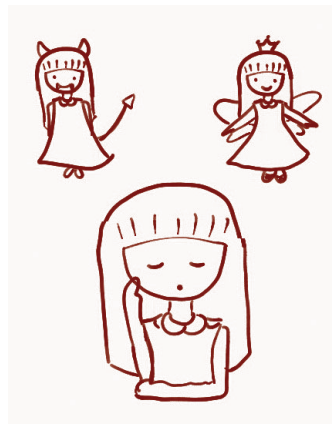
- ลดการทุจริตประพฤติมิชอบ
- สามารถแก้ข้อกล่าวหาเรื่องความลำเอียงได้ง่าย
- แสดงความยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล
- ประชาชนเชื่อมั่นว่าหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง

โมเดลสำหรับการตัดสินใจ

ประเด็น	การตัดสินใจ
เจตนาารมณ์	อะไรเป็นเจตนาของการให้ของขวัญและ/หรือผลประโยชน์
กฎ ระเบียบ	มีกฎ ระเบียบ หรือนโยบายอะไรที่เกี่ยวกับการให้ของขวัญและ/หรือผลประโยชน์
ความเปิดเผย	มีการเปิดเผยต่อสาธารณชนเพียงใด
คุณค่า	ของขวัญและ/หรือผลประโยชน์มีค่าราคาเท่าใด
หลักจริยธรรม	มีหลักจริยธรรมที่เกี่ยวกับการรับของขวัญหรือไม่ และมีอะไรบ้าง
อัตลักษณ์	ผู้ให้ม้อัตลักษณ์เพื่ออะไร
เวลาและโอกาส	เวลาและโอกาสในการให้ คืออะไร

บทสรุป

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ควรปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติ และไม่แสวงหารางวัลหรือผลประโยชน์ในรูปแบบใด ๆ นอกเหนือจากเงินเดือน และผลประโยชน์ที่รัฐจัดให้

หากฝ่าฝืนขอบเขตด้วยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ไม่เหมาะสม จะนำไปสู่ความเสี่ยงต่อการทุจริต อันจะทำลายชื่อเสียงของตนเอง องค์กรและ ประเทศชาติ

ที่มา : คู่มือการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
สำหรับคณะกรรมการจริยธรรม

ທາດພູນຈັກ

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ได้มีการบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือน พนักงาน ราชการ และลูกจ้างในสังกัดทุกตำแหน่ง มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน ๑๐ ข้อดังนี้

หมวด ๒ จริยธรรมข้าราชการ

ข้อ ๓. ข้าราชการต้องยึดมั่นในจริยธรรม และยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม

โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลี่ยงประมวลจริยธรรมนี้ ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยว่าการกระทำใดขัดประมวลจริยธรรม ข้าราชการจะกระทำการนั้นมิได้

(๒) เมื่อรู้หรือพบเห็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม ข้าราชการต้องรายงานพร้อมพยานหลักฐาน (หากมี) ต่อหัวหน้าส่วนราชการและ/หรือคณะกรรมการจริยธรรมทันที

ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการฝ่าฝืนจริยธรรม ต้องรายงานต่อปลัดกระทรวงหรือ ผู้บังคับบัญชาเหนือชั้นขึ้นไปของหัวหน้าส่วนราชการนั้นแล้วแต่กรณี และ/หรือคณะกรรมการจริยธรรม

(๓) รายงานการดำรงตำแหน่งในนิติบุคคล ซึ่งมีใช้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐและกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ ต่อหัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการจริยธรรม กรณีที่การดำรงตำแหน่งนั้น ๆ อาจขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่หรืออาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่เสียหาย (รวมการเป็นลูกจ้าง การรับจ้างทำของ เป็นตัวแทน เป็นนายหน้า หรือ มีนิติสัมพันธ์อื่นในทำนองเดียวกัน)

(๔) กรณีที่ข้าราชการเข้าร่วมประชุมและพบว่ามีการกระทำหรือเสนอเรื่องที่ฝ่าฝืนจริยธรรม ข้าราชการมีหน้าที่ต้องคัดค้านการกระทำดังกล่าว และบันทึกการคัดค้านของตนไว้ในรายงานการประชุมหรือในเรื่องนั้น

ข้อ ๔. ข้าราชการต้องมีจิตสำนึกที่ดี และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และ สามารถตรวจสอบได้

โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) อุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง
กรณีที่ต้องไปปฏิบัติงานอื่นของรัฐ จะต้องไม่ทำให้งานในหน้าที่เสียหาย

(๒) ละเว้นการกระทำที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่งหน้าที่
ของตน หรือของข้าราชการอื่น

(๓) ใช้ดุลพินิจและตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา โดย
ปราศจากอคติส่วนตน ตามข้อมูลพยานหลักฐานและความเหมาะสมของแต่ละกรณี

(๔) เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ ต้องรีบแก้ไข และ
แจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการทราบทันที

(๕) ไม่ขัดขวางการตรวจสอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตาม
กฎหมายหรือประชาชน โดยให้ข้อมูลที่แท้จริงและครบถ้วน เมื่อได้รับคำร้องขอ
ในการตรวจสอบ

(๖) ไม่สั่งราชการด้วยวาจาในเรื่องที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแต่
ราชการ โดยให้ผู้ใต้บังคับบัญชาบันทึกเรื่องเป็นลายลักษณ์อักษรตามคำสั่ง
เพื่อให้ผู้สั่งพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๕. ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน

โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นญาติ พี่น้อง พรรคพวกเพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลพินิจ ให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่น เพราะชอบหรือชัง

(๒) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความ เคลือบแคลง หรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวม ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

ในกรณี มีความเคลือบแคลง หรือสงสัย ให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการ กระทำ ดังกล่าวไว้ก่อน แล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ และ คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการ ใดแล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

(๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรง หรือหน้าที่อื่น ในราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือ ประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของ ทางราชการ หรือประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตน หรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้อง วินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวม เป็นสำคัญ

ข้อ ๖. ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงประโยชน์ที่มีชอบโดย
อาศัยตำแหน่งหน้าที่ และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกัน
ระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม

โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่เรียกรับ หรือยอมจะรับของขวัญ เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา
หรือเป็นการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(๒) ไม่ใช่ตำแหน่ง หรือกระทำการที่เป็นคุณ หรือเป็นโทษแก่บุคคลใด
เพราะมีอคติ

(๓) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์
อันมิควรได้

ข้อ ๗. ข้าราชการต้องเคารพ และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา

โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีมีข้อสงสัย หรือมีข้อทักท้วง ว่าการกระทำไม่ชอบ ต้องแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา และจะดำเนินการต่อไปได้ ต่อเมื่อได้ข้อยุติจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่แล้ว

(๒) ในกรณีที่เห็นว่า คำสั่งผู้บังคับบัญชา หรือการดำเนินการใดที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ต้องทักท้วงเป็นลายลักษณ์อักษรไว้

(๓) ในกรณีที่เห็นว่ามติคณะรัฐมนตรีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องทำเรื่องเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา และส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการให้ได้ข้อยุติทางกฎหมายต่อไป

(๔) ไม่เสี่ยงกฎหมาย ใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างของกฎหมาย เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น และต้องเร่งแก้ไขช่องว่างดังกล่าวโดยเร็ว

(๕) ไม่ยอมให้บุคคลอื่นอาศัยชื่อตนเองถือครองทรัพย์สิน สิทธิ หรือประโยชน์อื่นใดแทนบุคคลอื่นอันเป็นการเสี่ยงกฎหมาย

(๖) เมื่อทราบว่ามีกรณีละเมิดกฎหมายในส่วนราชการของตน หัวหน้าส่วนราชการต้องดำเนินการที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการเคารพกฎหมายขึ้นโดยเร็ว

(๗) เมื่อได้รับคำร้อง หรือคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่นว่ากฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ สร้างภาระเกินสมควรแก่ประชาชน หรือสร้างความไม่เป็นธรรม ต้องดำเนินการทบทวนกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับดังกล่าวโดยเร็ว

ข้อ ๘. ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลาง ทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชน โดยมีอัยาศัยที่ดีและ ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

- (๑) ปฏิบัติหน้าที่ให้ลุล่วง โดยไม่หลีกเลี่ยง ละเลย หรือละเว้นการใช้
อำนาจเกินกว่าที่มีอยู่ตามกฎหมาย
- (๒) ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพ
ของบุคคล
- (๓) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยมีอัยาศัยที่ดี
ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อ
- (๔) ละเว้นการให้สัมภาษณ์ การอภิปราย การแสดงปาฐกถา การบรรยาย
หรือการวิพากษ์วิจารณ์อันกระทบต่อความเป็นกลางทางการเมือง
- (๕) ไม่เอื้อประโยชน์เป็นพิเศษให้แก่ญาติพี่น้อง พรรคพวก และต้อง
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมไม่เห็นแก่หน้าผู้ใด
- (๖) ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเองโดยมิได้รับบุแหล่ง
ที่มา

ข้อ ๙. ข้าราชการต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัด และรวดเร็ว ไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้า และใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันกาล และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ใช่ข้อมูลที่ได้มาจากการดำเนินงานไปเพื่อการอื่น อันไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น

(๒) ชี้แจง แสดงเหตุผลที่แท้จริงอย่างครบถ้วน ในกรณีที่กระทำการอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพบุคคลอื่น ทั้งนี้ ต้องดำเนินการภายในสิบห้าวันทำการ นับแต่กระทำการดังกล่าวหรือได้รับการร้องขอ

ข้อ ๑๐. ข้าราชการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพ และมาตรฐานแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด

โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

- (๑) ปฏิบัติงานโดยมุ่งให้เกิดผลดีที่สุดจนเต็มกำลังความสามารถ
- (๒) ใช้งบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิประโยชน์ที่ทางราชการจัดให้ ด้วยความประหยัดคุ้มค่า
- (๓) ใช้ความรู้ความสามารถ ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๑. ข้าราชการต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

- (๑) ไม่แสดงการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือสนับสนุนให้นำการปกครองในระบอบอื่นที่ไม่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาใช้ในประเทศไทย
- (๒) จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และไม่ละเมิดองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระราชทายาทไม่ว่าทางกาย หรือทางวาจา

ข้อ ๑๒. ข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษา ชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม

โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี กรณีที่มี ข้อขัดแย้งระหว่าง ประมวลจริยธรรมนี้กับหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา หรือ ประเพณี ข้าราชการต้องเสนอเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัย

(๒) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการ ต้องปกครอง ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรม และควบคุมให้ปฏิบัติตามประมวล จริยธรรมโดยเคร่งครัด

(๓) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการ ต้องสนับสนุน ส่งเสริมและยกย่องผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานดีเด่น และยึดมั่น ในระบบคุณธรรม

(๔) ไม่กระทำการใดอันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิด แก่ส่วนราชการหรือราชการโดยรวม

ช่องทางการร้องเรียน

พบเห็นการฝ่าฝืนหรือการไม่ปฏิบัติตาม
ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

✎ แจ้งได้ตามช่องทางดังต่อไปนี้ ✎

ผู้บังคับบัญชา

คณะกรรมการจริยธรรม ประจำส่วนราชการในสังกัดกระทรวงคมนาคม
หัวหน้ากลุ่มคุ้มครองจริยธรรม

ส่งจดหมายปลัดกระทรวงคมนาคม เลขที่ ๓๘ ถนนราชดำเนินนอก
แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

- กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่ โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๓-๓๐๕๔
- ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงคมนาคม
โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๓-๓๒๐๘ โทรสาร ๐-๒๒๘๓-๓๒๑๓

เว็บไซต์ กระทรวงคมนาคม www.mot.go.th “ร้องเรียน ร้องทุกข์”

ตัวอย่าง แบบฟอร์มการเขียนข้อร้องเรียน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า..... ถือบัตรประจำตัวประชาชน/
บัตรที่ราชการออกให้ เลขที่ ออกให้โดย
อยู่บ้านเลขที่ หมู่ที่ หมู่บ้าน ถนน
ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
โทรศัพท์

ข้อร้องเรียนพร้อมระบุพยานหลักฐาน การกระทำ วันเวลา สถานที่เกิดเหตุ
(ถ้ามี)

.....

.....

เพื่อให้ดำเนินการ (เช่น ระบุว่า ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง และดำเนินการ
ตามกฎหมายต่อไป หรือ ขอให้ดำเนินการแก้ไขปัญหา.....)

.....

.....

สถานที่ติดต่อ/แจ้งผล

☐ ที่อยู่ตามบัตรประจำตัวประชาชน

☐ บ้านเลขที่..... หมู่ที่ หมู่บ้าน.....

ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต

จังหวัด โทรศัพท์.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ร้องเรียน/กล่าวหา

หมายเหตุ กรณีผู้ร้องเรียนไม่ประสงค์จะเปิดเผยตนเองให้ระบุไว้ด้วย

บรรณานุกรม

- สำนักงาน ก.พ., คู่มือการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมข้าราชการพลเรือนสำหรับคณะกรรมการจริยธรรม. กรุงเทพฯ : กลุ่มโรงพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการ สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๔

เอกสารอื่น

๑. ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๖๒ ง. วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร. ๑๐๑๓.๗/ว ๑๑ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แนวทางการดำเนินการตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน : กรณีการเรียไร และกรณีให้หรือรับของขวัญ หรือผลประโยชน์อื่นใด

๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก (<http://www.edunayok.org/>) เรื่อง ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict Of Interests)

๔. กรมโรงงานอุตสาหกรรม (www.diw.go.th) หมวดที่ ๒ เรื่องการเรียไร

บันทึกประวัติจริยธรรม

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

บันทึกประวัติจริยธรรม

[illegible]

[illegible]

บันทึกประวัติจริยธรรม

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

บันทึกประวัติจริยธรรม

[illegible]

[illegible]

**ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กระทรวงคมนาคม**

www.mot.go.th